

Danmarks Biblioteksforening: Befolkningsundersøgelse 2015

Danmarks biblioteksforening, juni 2015

Disposition

1. Om undersøgelsen
2. Bibliotekets betydning i landdistrikter og for bosætning
3. Kan biblioteker påvirke bosættelse?
4. Valg, kulturpolitik og biblioteker
5. Befolkningens læsning af digitale medier

1. Om undersøgelsen

- ▶ **Denne præsentation og resultater fra undersøgelsen må kun offentliggøres med følgende kildeangivelse: ” Moos-Bjerre og Lange for Danmarks Biblioteksforening”**
- ▶ Grundlaget er 1.509 gennemførte interview med repræsentativt udvalgte danskere på 15 år og derover.
- ▶ Interviewene er gennemført i første halvdel af juni 2014
- ▶ Moos-Bjerre og Lange har gennemført dataindsamlingen som en webbaseret undersøgelse på Epinions Danmarkspanel.
- ▶ Moos-Bjerre og Lange har for Danmarks Biblioteksforening foretaget analyserne og beskrevet resultaterne.

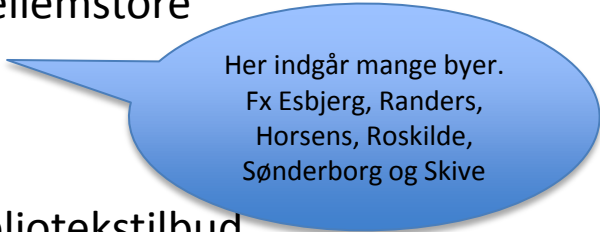

2. Bibliotekets betydning i landdistrikter og for bosætning

Landdistrikter

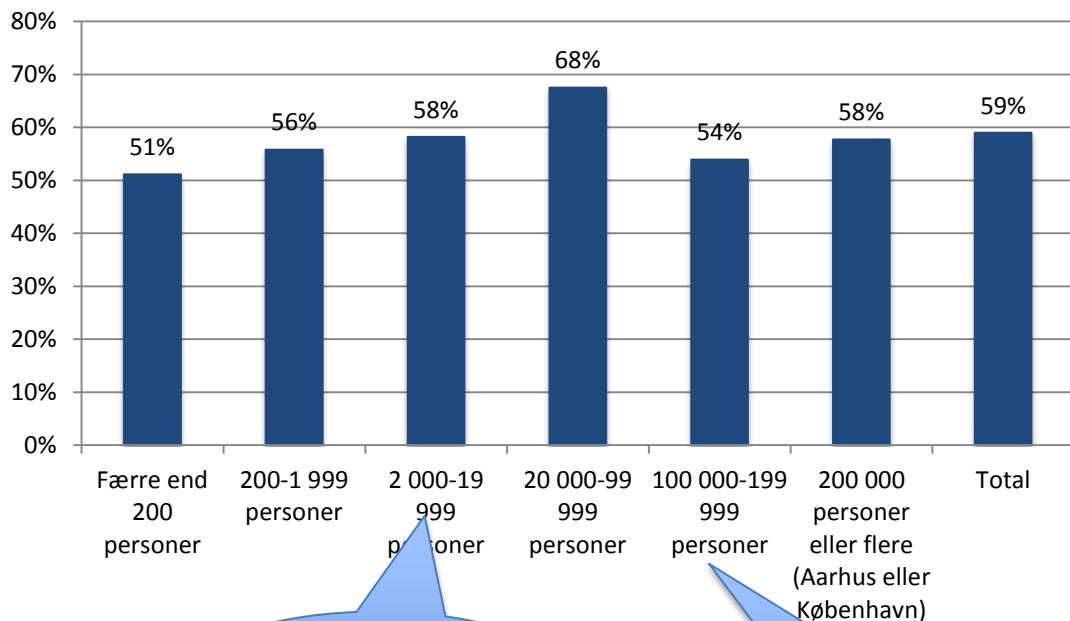
- Biblioteket spiller umiddelbart ikke en større rolle for befolkningen i landdistrikter end i landet generelt.
- **MEN** der er stor forskel på brugere og ikke brugere.
- **OG** i landdistrikter og små byer er andelen, der har bibliotekstilbud med personale væsentlig lavere.
- Biblioteket spiller den største rolle for befolkningen i de mellemstore byer (20.000-99.999).
- Disse byer har samtidig den største andel med betjente bibliotekstilbud i lokalsamfundet.

Her indgår mange byer.
Fx Esbjerg, Randers,
Horsens, Roskilde,
Sønderborg og Skive

Bibliotekets som samlingssted

Andel der oplever at biblioteket fungerer som samlingssted for lokalsamfundet

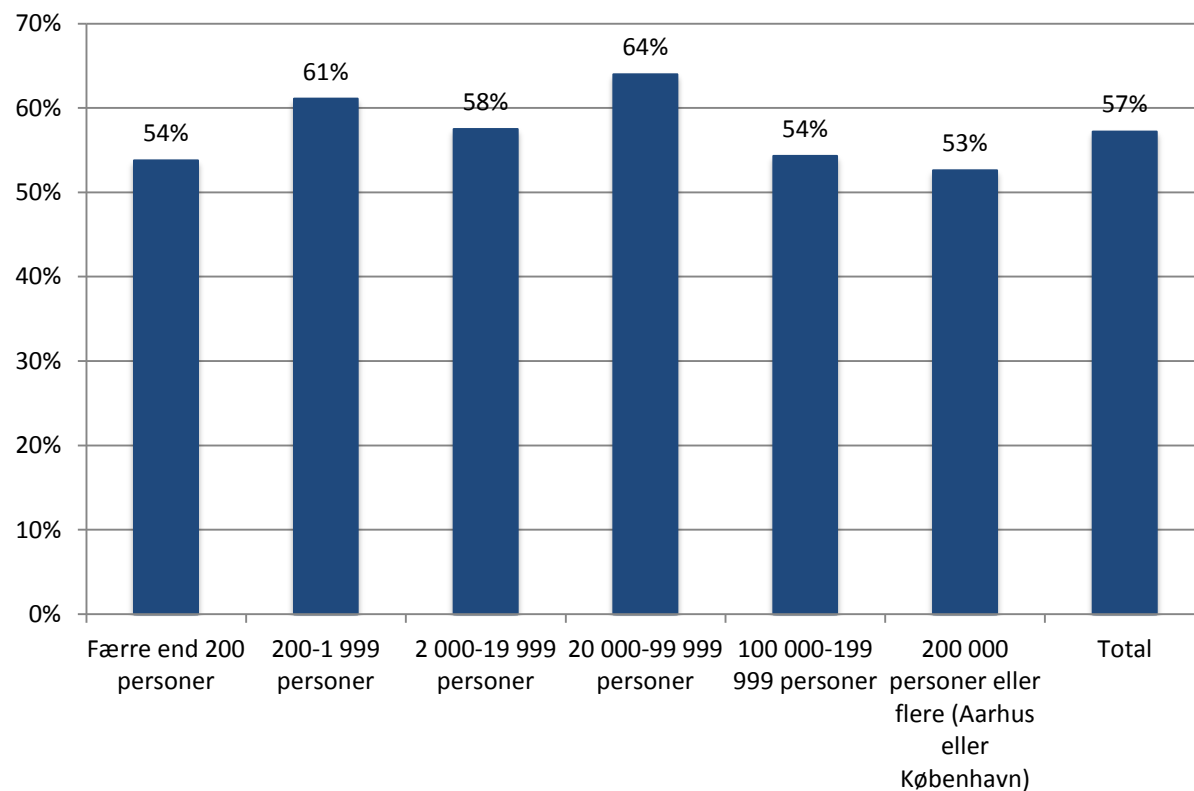

Mange byer har denne størrelse fx Nyborg, Grenå, Thisted og

Kun Odense og Allborg har denne størrelse

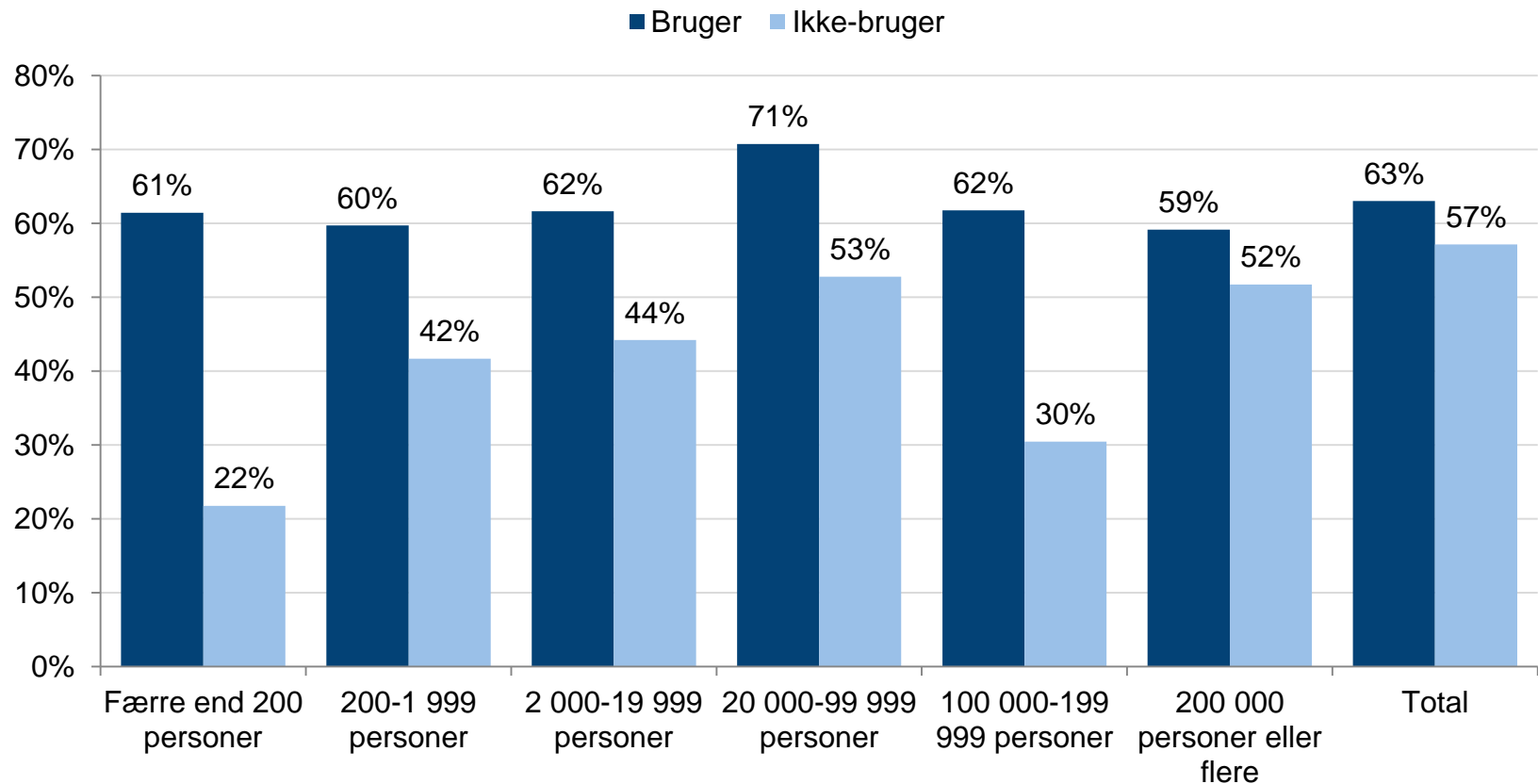
Bibliotekets som mødested

Andel der oplever at biblioteket fungerer som mødested for mennesker

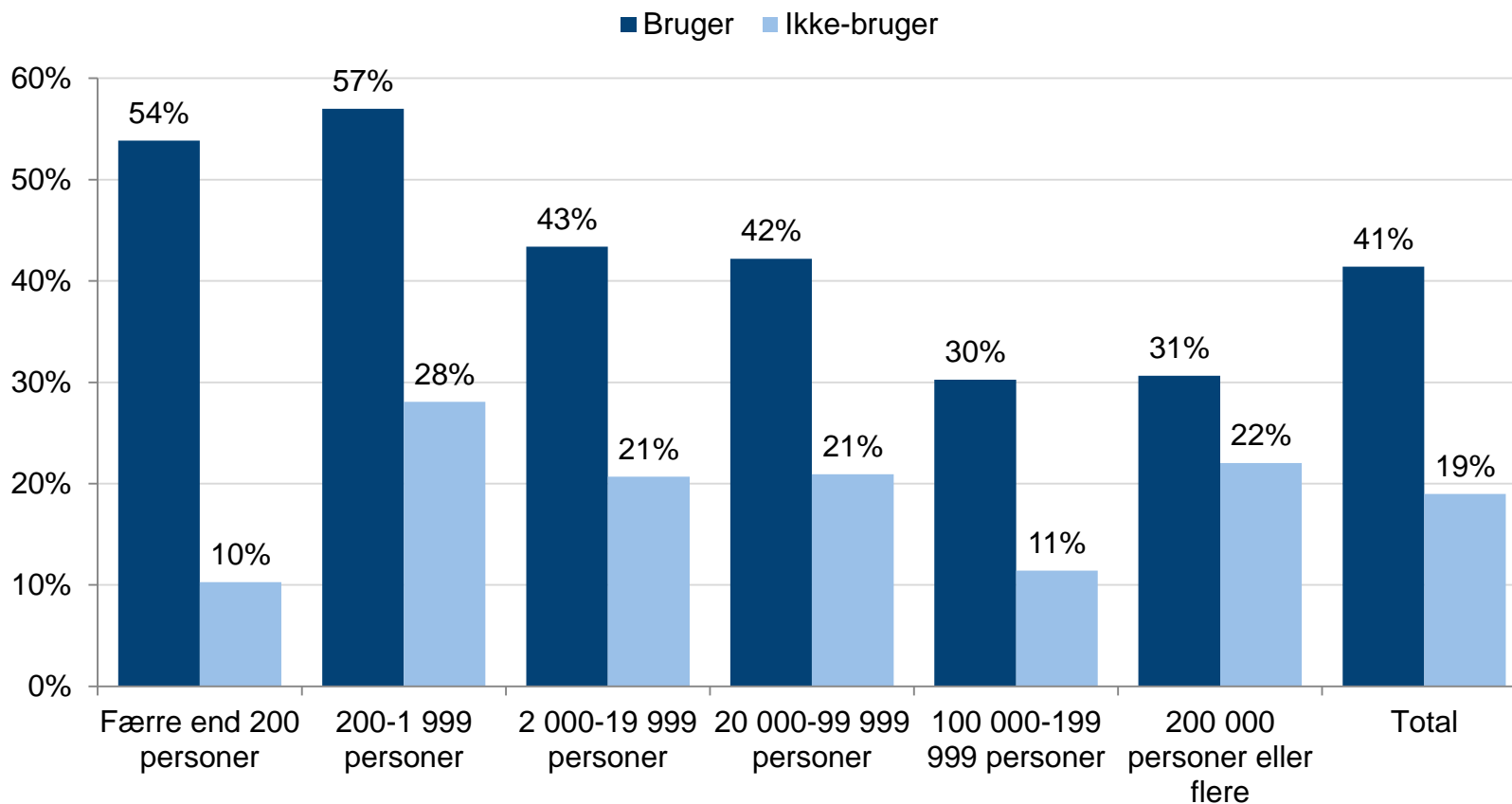
Landdistrikter – biblioteket som samlingssted

Andele, der i høj eller nogen grad er enige i, at biblioteket er et samlingssted for lokalsamfundet fordelt på bystørrelse og bruger/ikke-bruger.

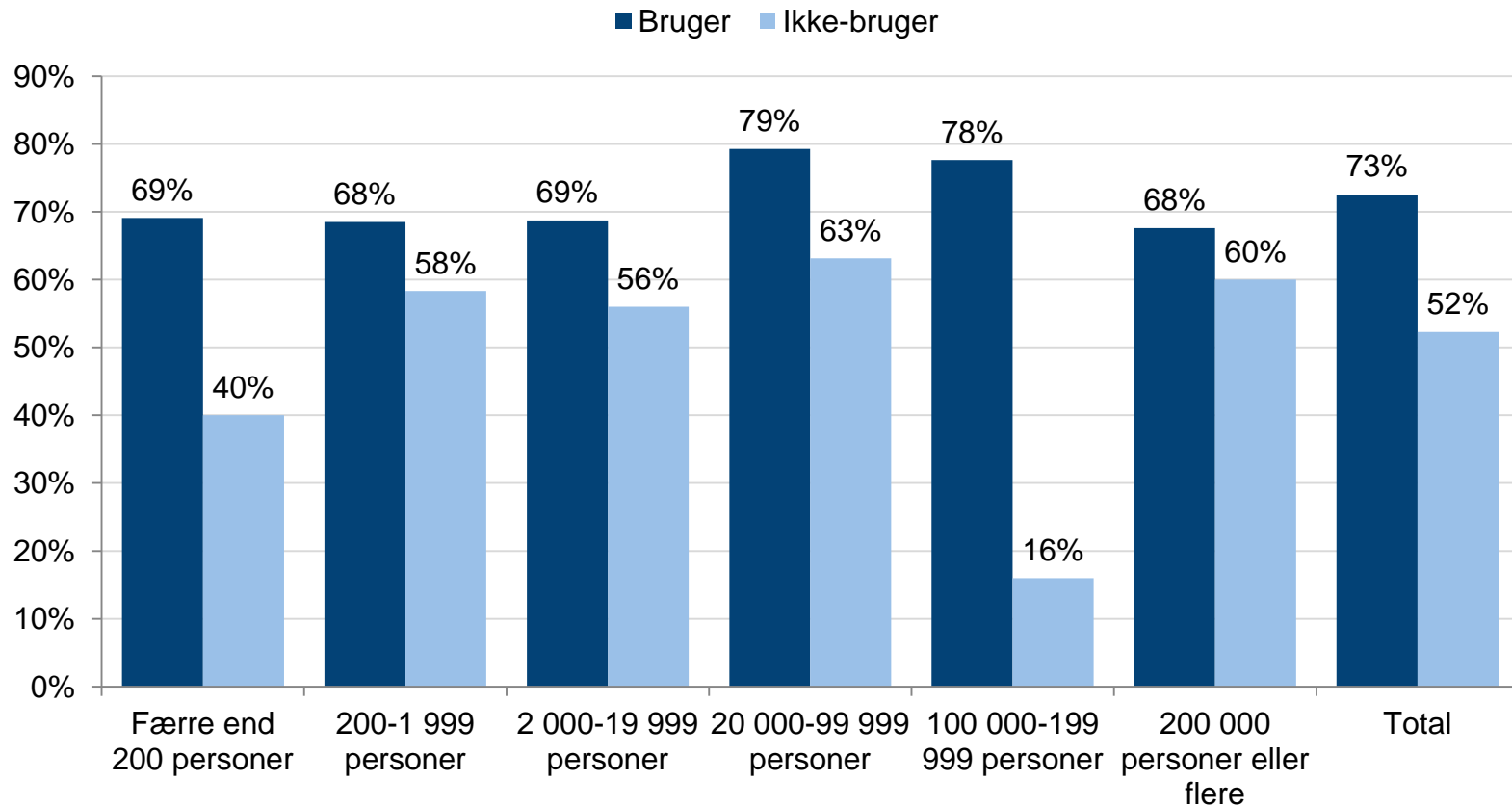
Biblioteket som mødested

I landdistrikter og småbyer oplever biblioteksbrugere at biblioteket virker som et mødested for mennesker

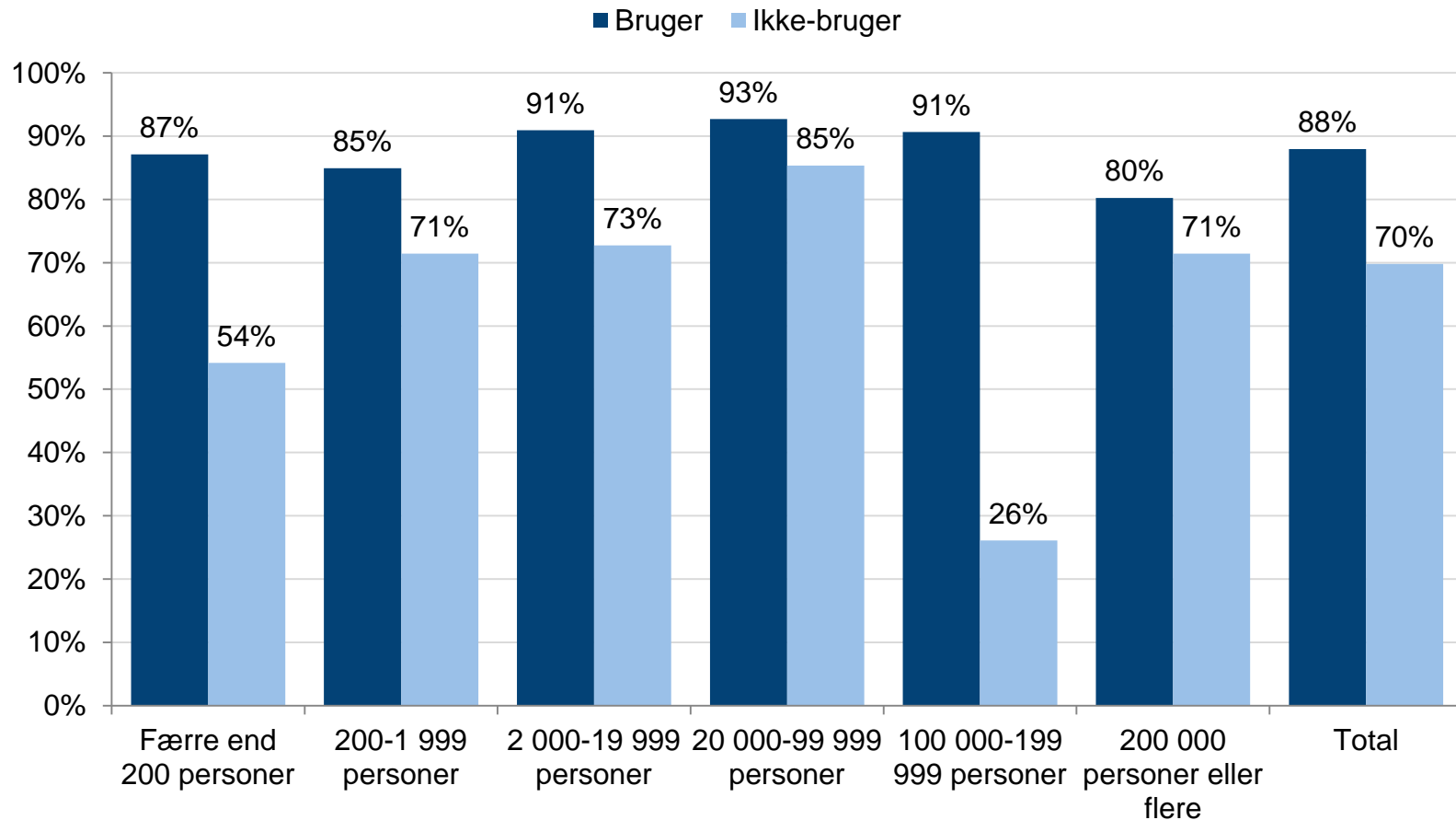
Biblioteket som kultursted

- 61 % af borgere i landdistrikter er enige i, at biblioteket er et kultursted med kulturelle oplevelser. Tallet på landsplan er 68 %.

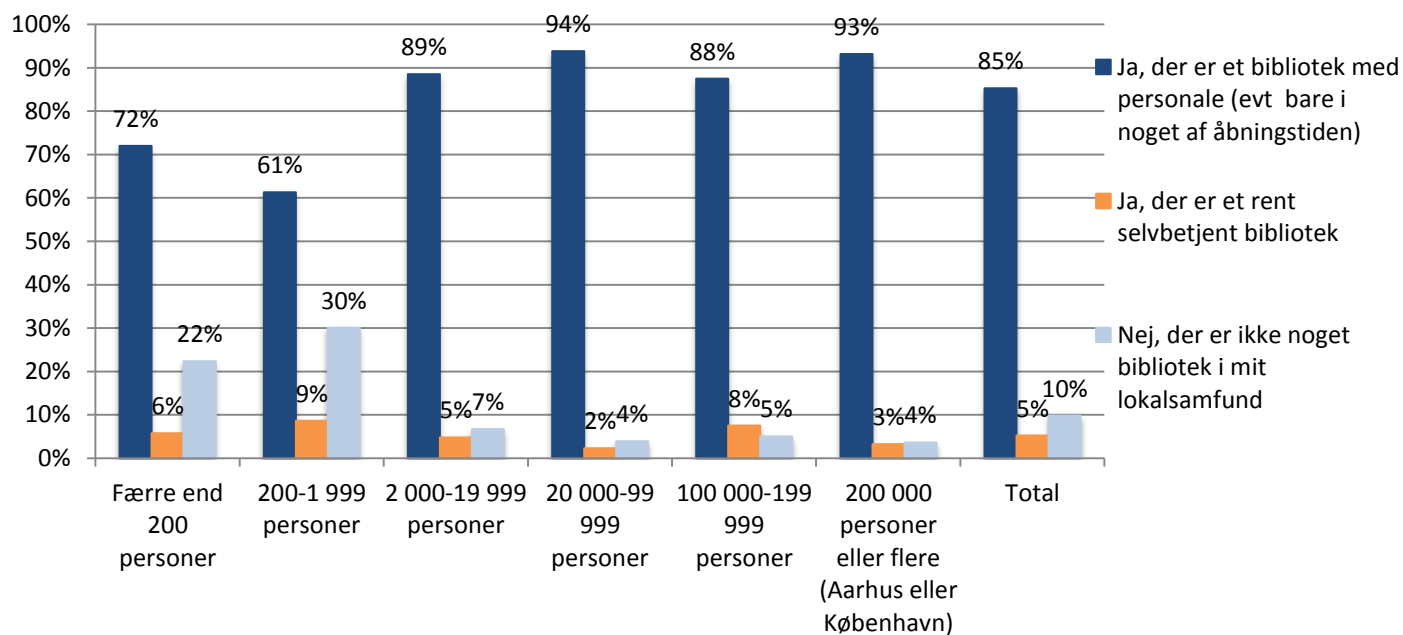
Biblioteket som godt sted for børnefamilier

- 79 % af borgere i landdistrikter er enige i, at biblioteker er et godt sted for børnefamilier. Tallet på landsplan er 84 %.

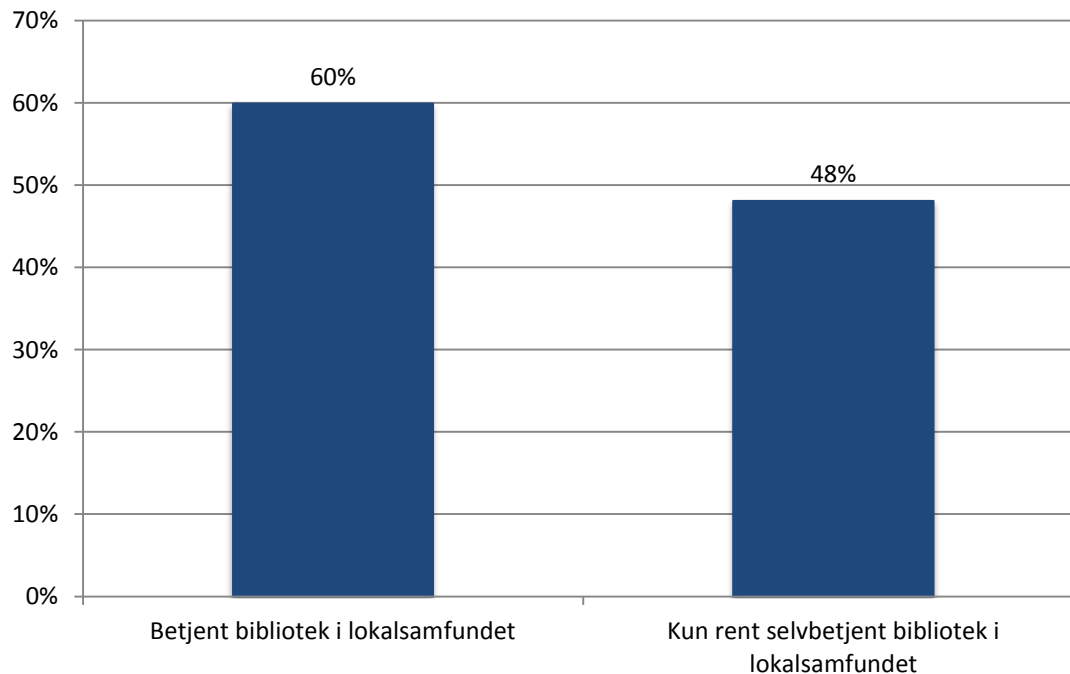
Mange landdistrikter og små byer har ikke bibliotekstilbud i deres lokalsamfund – og de har i højere grad rent selvbetjente biblioteker end de andre by typer

Andel der har et bibliotek i deres lokalsamfund

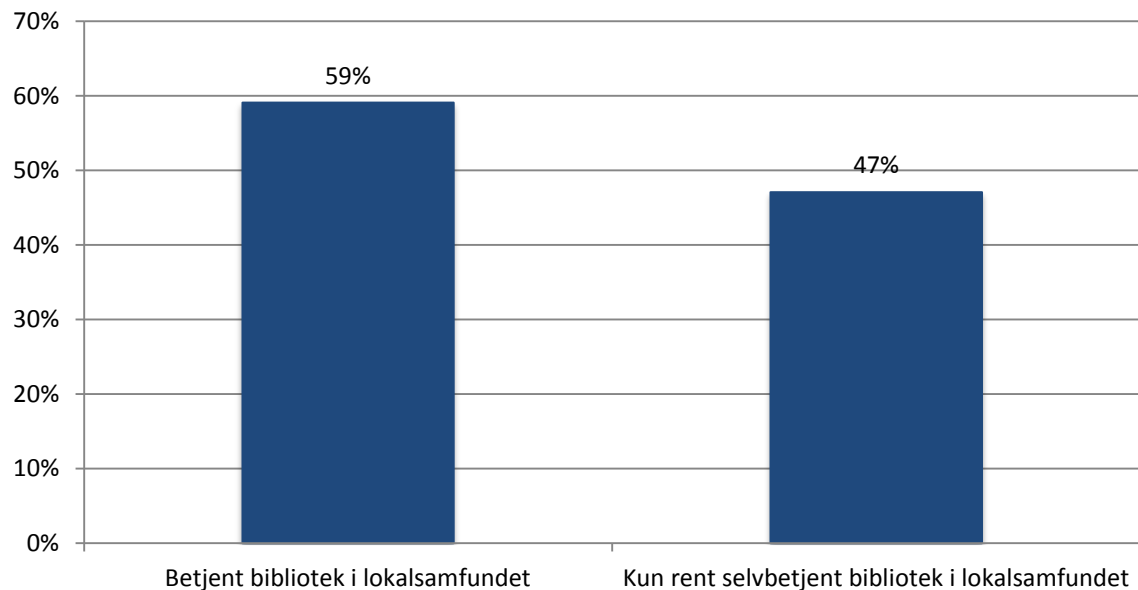
Betydning af om der er personale

Andel der oplever at biblioteket fungerer **som samlingssted for lokalsamfundet** i områder med biblioteker, der er henholdsvis rent selvbetjent eller har personale.

Betydning af om der er personale

Andel der oplever at biblioteket fungerer **som mødested for mennesker** i områder med biblioteker, der er henholdsvis rent selvbetjent eller har personale.

Bosættelse

Det er vigtigt for folk, at der er kulturelle tilbud som fx et bibliotekstilbud i deres lokalområde:

- 57 % af befolkningen angiver, **at det har betydning for dem** om der er biblioteker i deres lokalområde.
- 44 % af befolkningen angiver, at kulturelle tilbud som fx et bibliotekstilbud i lokalområdet har betydning for, **hvor de har lyst til at bo.**
- 41 % af befolkningen angiver, at kulturelle tilbud som fx et bibliotekstilbud i lokalområdet har betydning for, **om de har lyst til at blive boende, hvor de bor i dag.**

Bosættelse

Biblioteker og kulturtilbud har betydning for hvor folk vælger at flytte hen:

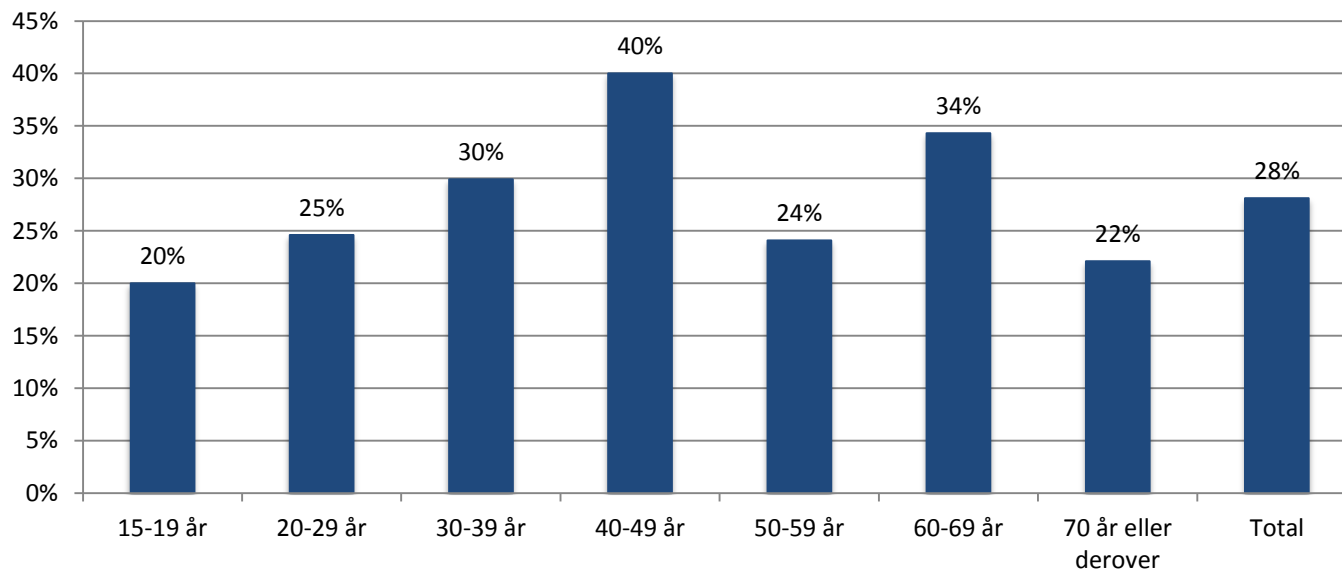
- 39 % af befolkningen angiver, at kulturelle tilbud som fx et bibliotekstilbud i lokalområdet har betydning for **valget af deres næste bopæl, hvis de skulle flytte.**
- For 28 % af dem, der konkret **har flyttet bopæl inden for de seneste 10 år**, indgik tilstedeværelse af kulturelle tilbud i deres overvejelser om hvor de ville bo.

Bosættelse- alder

- Generelt stiger betydningen af kulturelle tilbud i takt med alder, så kultur har størst betydning for de ældste grupper.
- **MEN blandt den gruppe der er flyttet inden for de seneste 10 år har kulturelle tilbud også stor betydning for 30-49årige.**

Bosættelse- alder

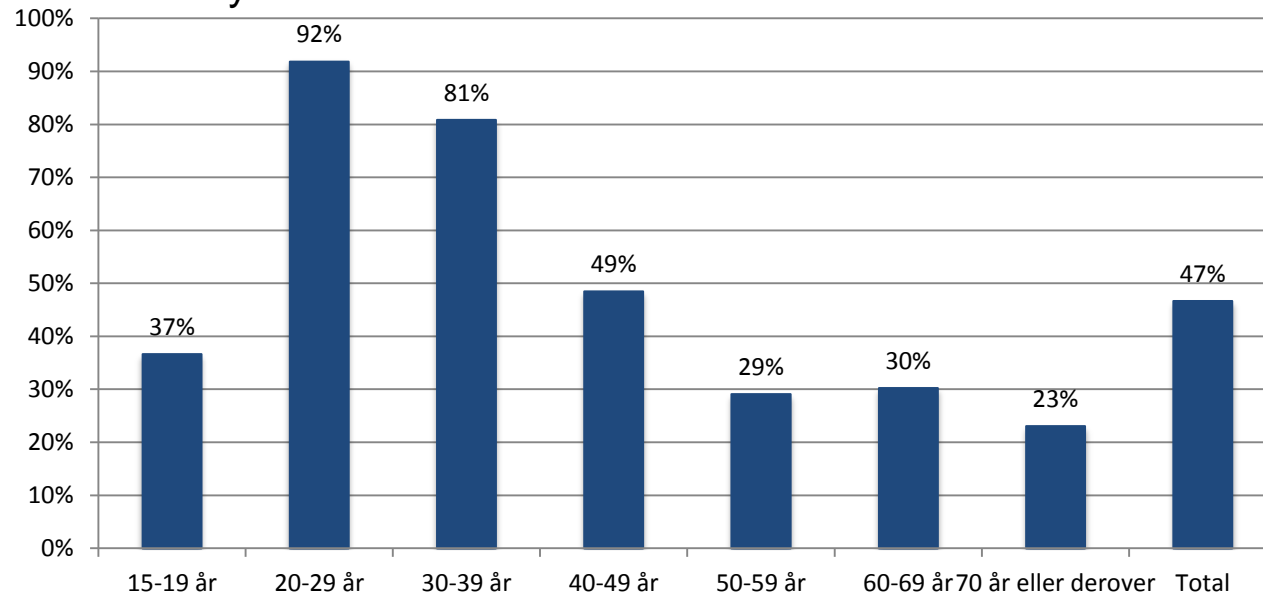
Andel hvor kulturelle tilbud har haft betydning ved flytning indenfor de seneste 10 år.

Bosættelse- alder

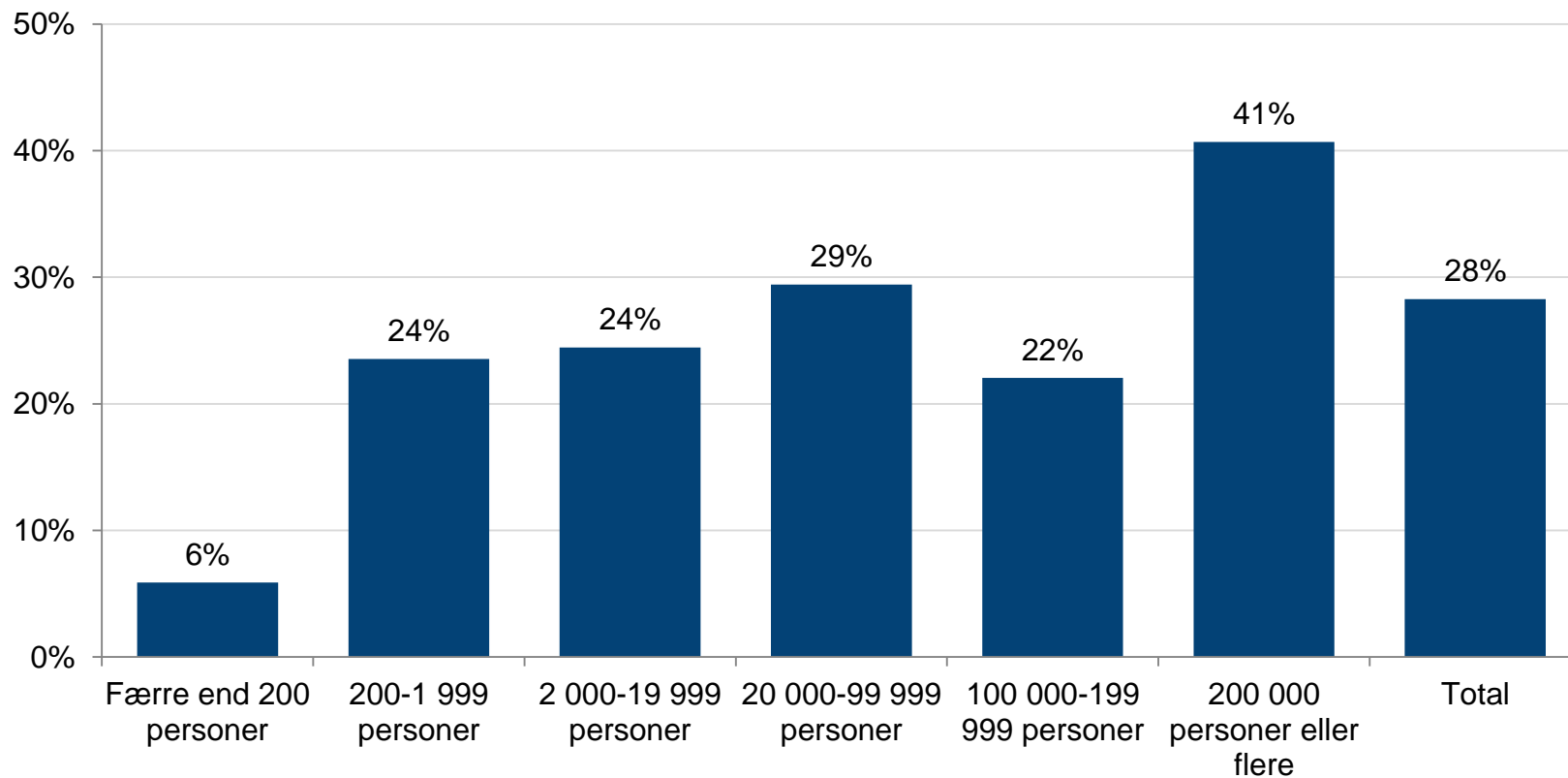
- Der er klart flest unge der flytter. De flytter sandsynligvis hjemmefra og/eller flytter efter uddannelse. Men der er sandsynligvis også en væsentlig påvirkelig gruppe blandt de 30-49 årige, der sandsynligvis flytter for at bosætte sig mere permanent.

Andel der er flyttet inden for de seneste 10 år

Bosætning - by størrelse

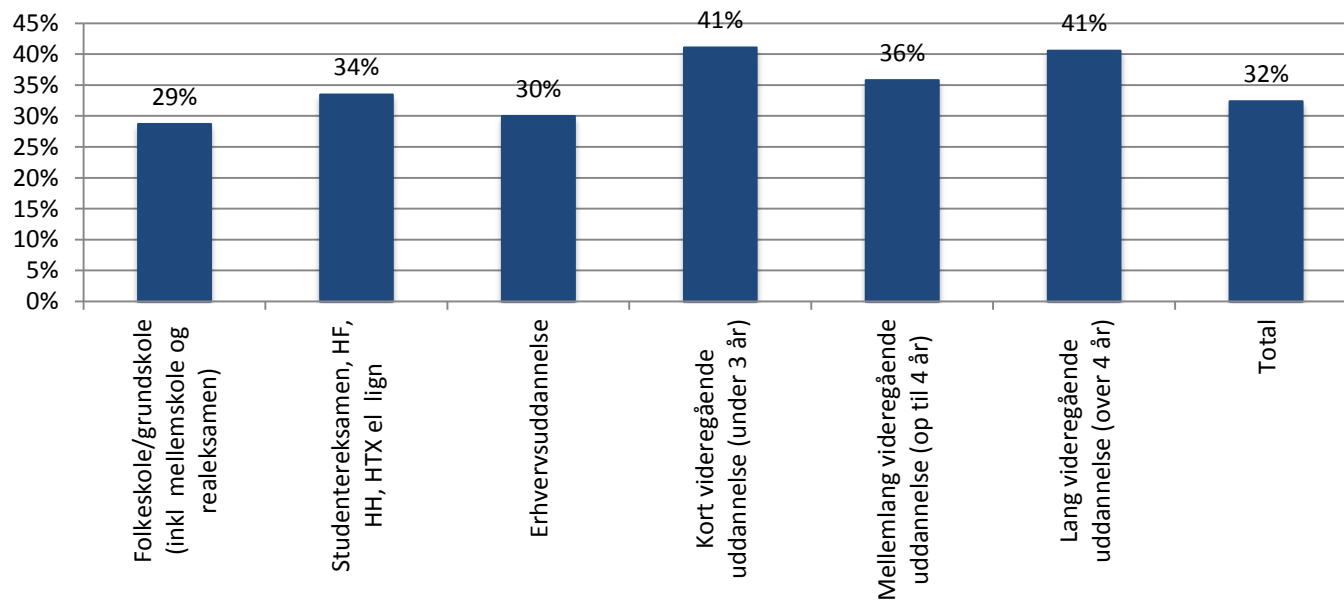
Andel hvor tilstedeværelse af kulturtilbud indgik i deres overvejelser om hvor de ville bo (blandt dem der er flyttet inden for de sidste 10 år)

Bosættelse - betydning af uddannelse

- Generelt er kultur og bibliotekers påvirkning af bosætning størst for folk med en videregående uddannelse.

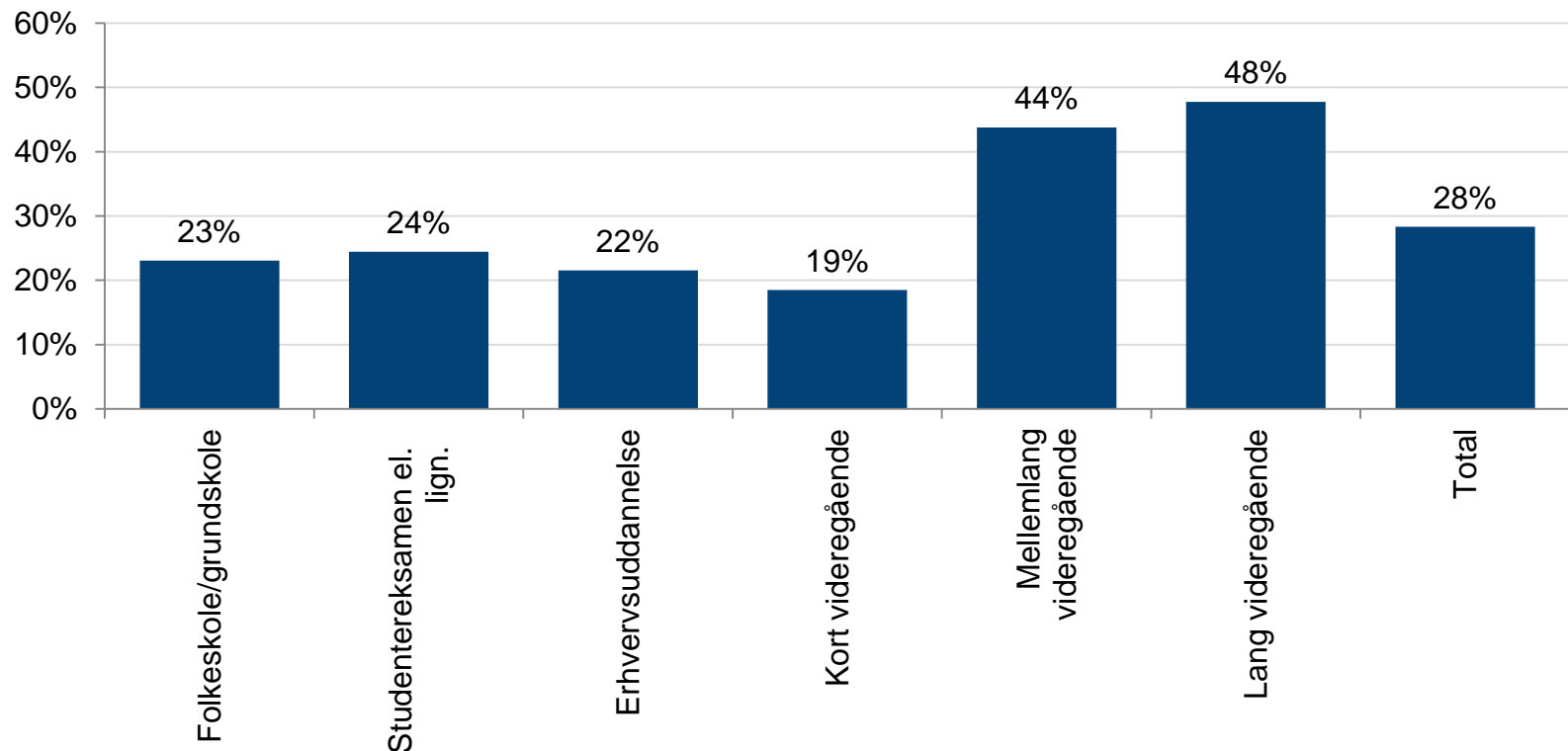
Andele, hvor kulturelle tilbud som fx et bibliotek *kan have* betydning, hvis man skal flytte.

Bosættelse - betydning af uddannelse

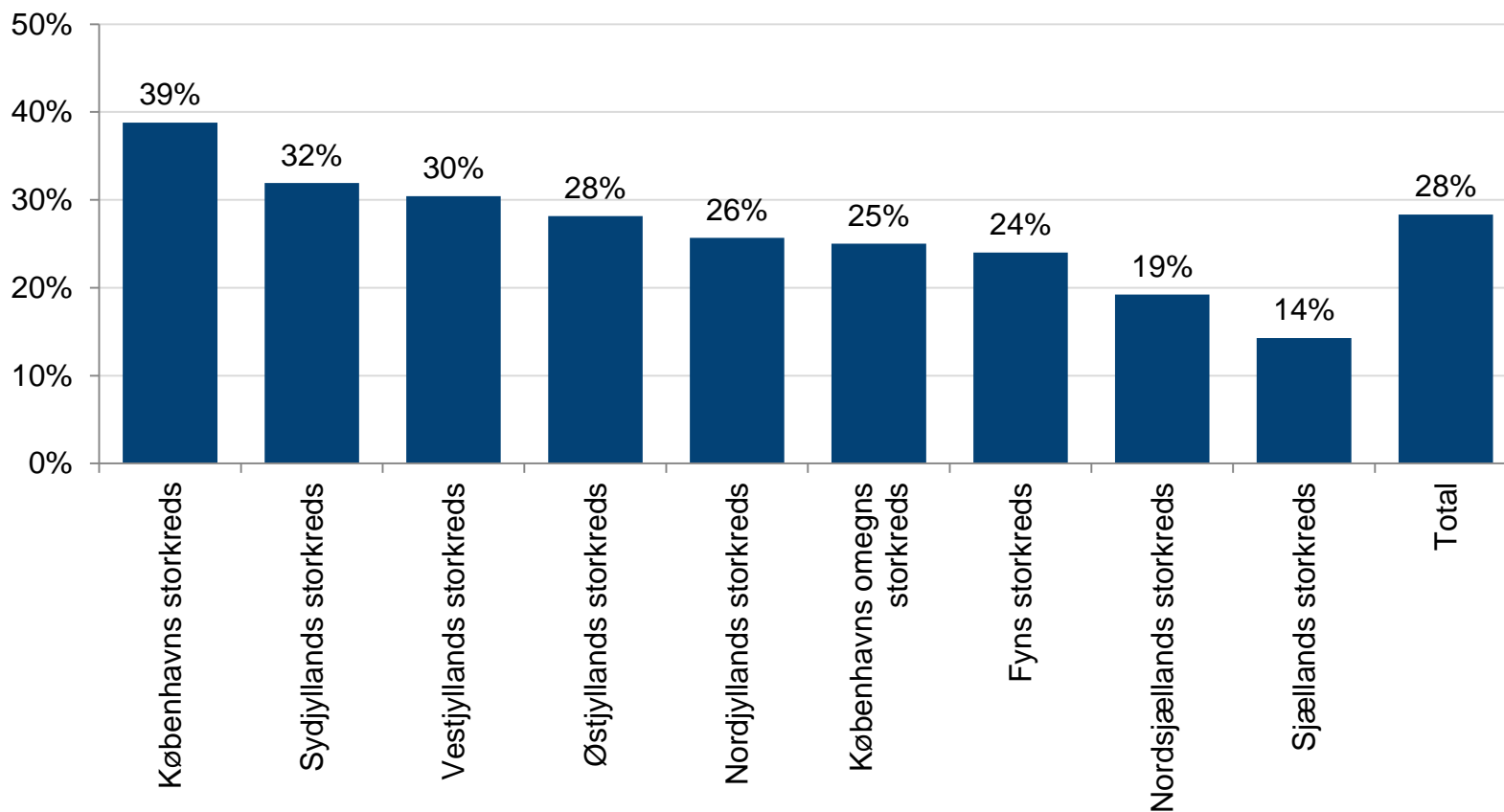
- Generelt er kultur og bibliotekers påvirkning af bosætning størst for folk med en videregående uddannelse.

Andele for om, kulturelle tilbud i lokalområdet havde betydning for valg af bopæl (blandt dem der er flyttet inden for de sidste 10 år):

Bosættelse-geografisk

Andele for om, kulturelle tilbud i lokalområdet havde betydning for valg af bopæl (blandt dem der er flyttet inden for de sidste 10 år):

4. Valg, kulturpolitik og biblioteker

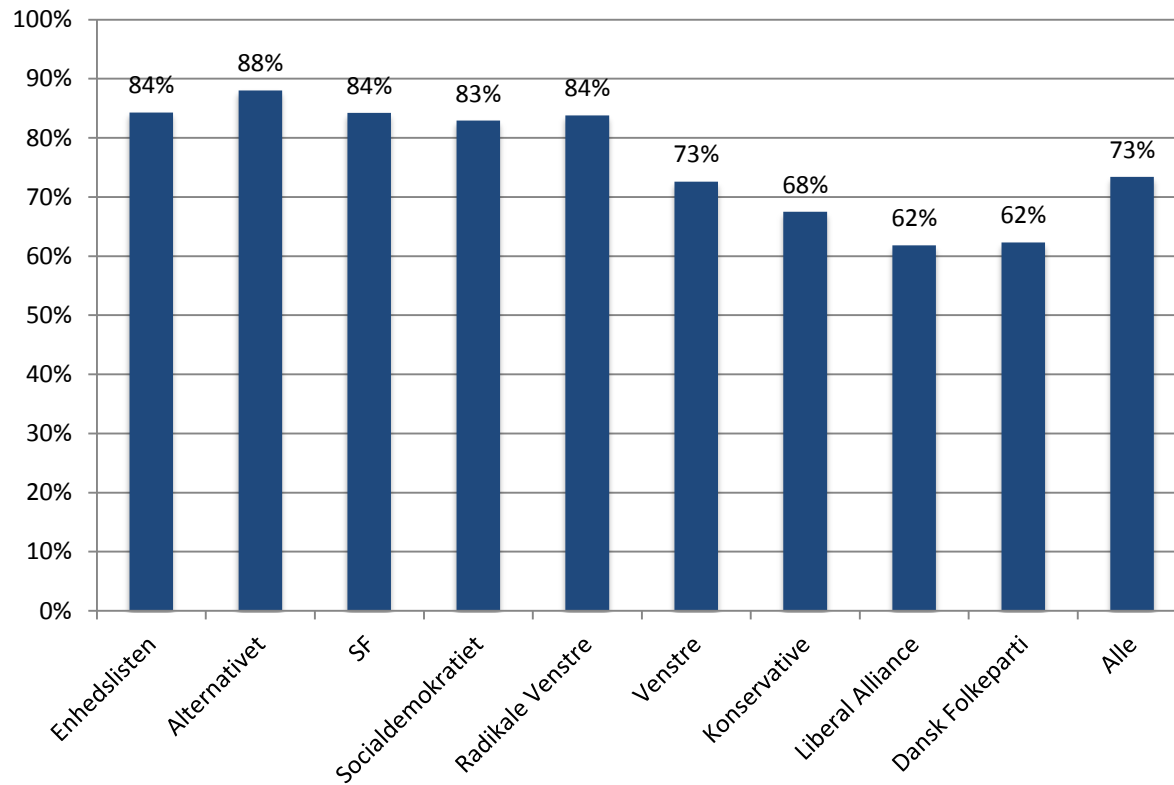
Valg, kulturpolitik og biblioteker

- **80 %** mener, at det er vigtigt at politikere i Folketinget og byrådene prioriterer, at **bibliotekerne har ressourcer til at tilbyde gode læse- og kulturoplevelser** til borgerne. **50 %** af vælgerne angav, at det i nogen eller høj grad kunne have betydning for deres stemme.
- **61 %** mener det er vigtigt at politikerne prioriterer, at der er **biblioteker i alle lokalsamfund**. **41 %** angav, at det kunne påvirke deres stemme.
- **73 %** mener, at det er vigtigt at politikerne i Folketinget og byrådene prioriterer, at **der er er tilgængelige og gode kulturtilbud som fx biblioteker**. **50 %** angav, at det kunne påvirke deres stemme.
- Generelt mener flere af vælgerne i "rød blok" end i "blå blok", at biblioteker og kulturelle tilbud skal prioriteres politisk.

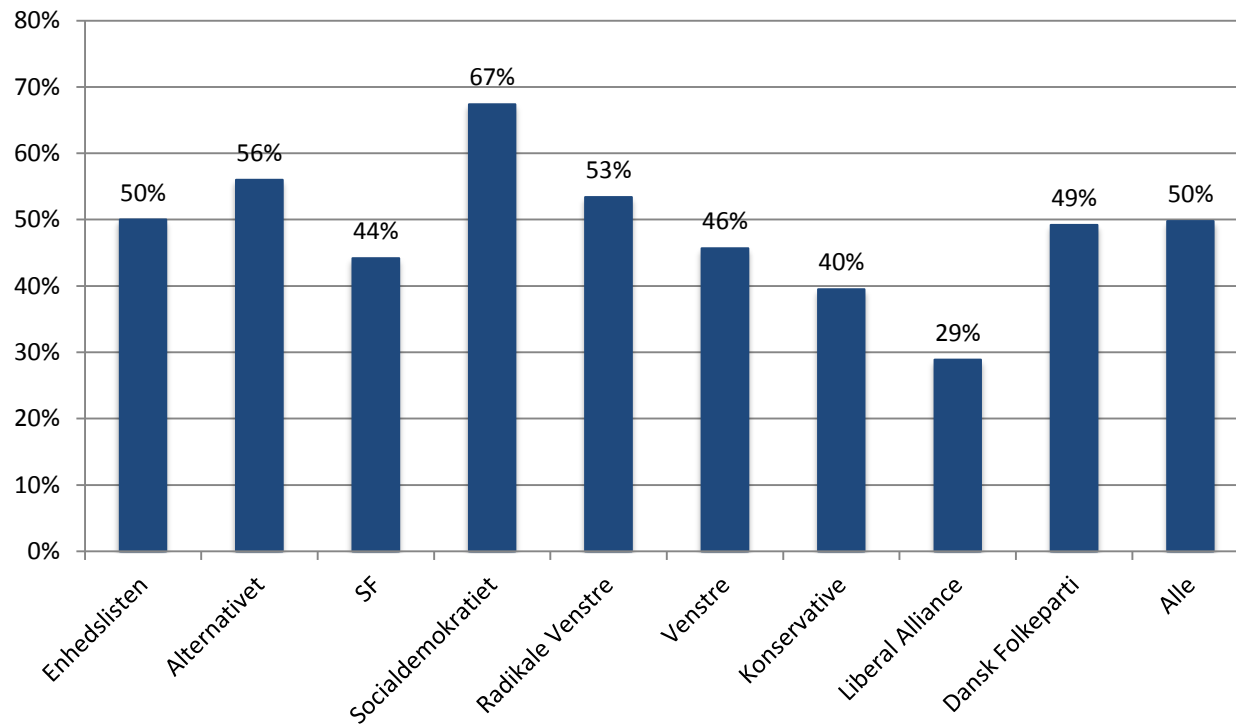
Kulturpolitik, biblioteker og partivalg

Andel der mener, det er vigtigt, at **politikkerne prioriterer**, at der er tilgængelige og gode kulturtilbud som fx biblioteker

Kulturpolitik, biblioteker og partivalg

Andel der angiver, at politikerne prioritering af tilgængelige og gode kulturtilbud som fx biblioteker, kan påvirke deres valg

Kulturpolitik – brugere og ikke brugere

- Både biblioteksbrugere og ikke-brugere mener, at politikere i Folketing og byrådene skal prioritere kulturtilbud som fx biblioteker – der er dog klart flest brugere der er *helt* enige.
- 83 % af brugerne og 51 % af ikke-brugerne mener det er vigtigt at politikkerne prioriterer at der er tilgængelige og gode bibliotekstilbud som fx biblioteker.
- 70 % af brugerne og 40 % af ikke-brugerne mener, det er vigtigt at politikkerne prioriterer, at der er biblioteker i alle lokalsamfund.
- Den lavere andel enige ikke-brugere skyldes især, at en del ikke-brugere har svaret ”ved ikke”.

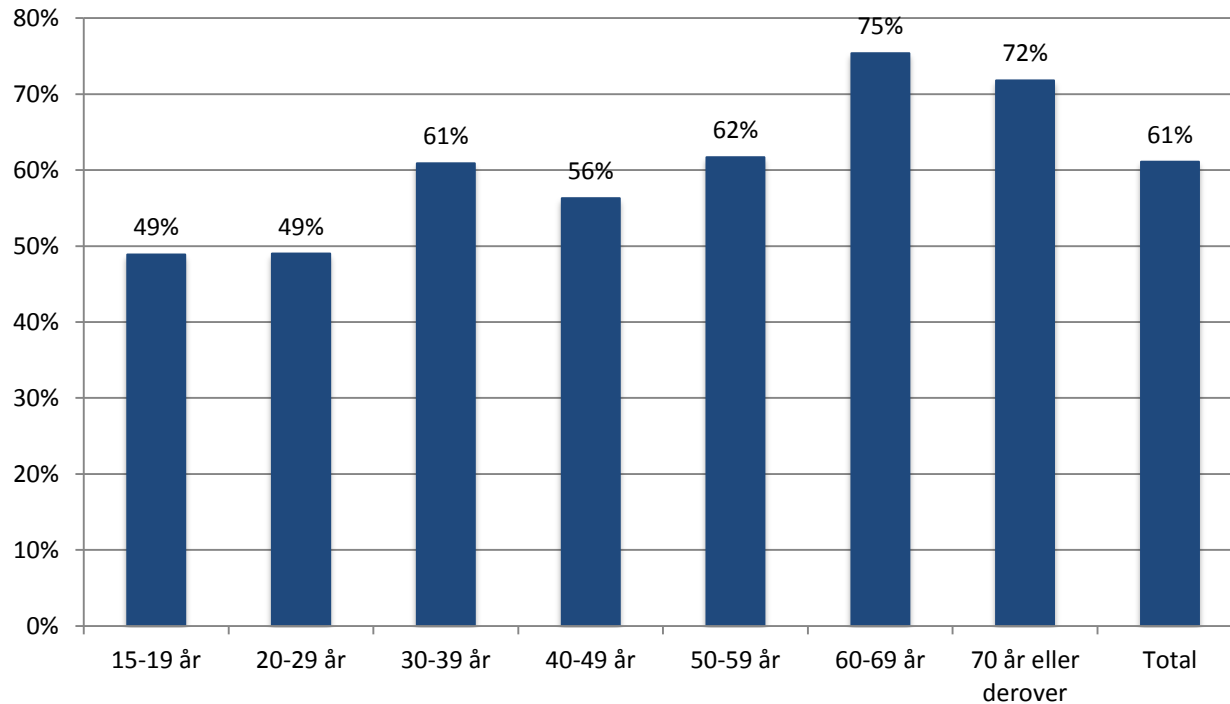
Hvem prioriterer biblioteker?

- Der er generelt lidt flere kvinder end mænd, der mener, at politikerne skal prioritere kulturelle tilbud som biblioteker – men både mænd og kvinder prioriterer det.
- Fx mener 83 % af kvinderne og 77 % af mændene, at politikerne skal prioritere, at bibliotekerne har ressourcer til at tilbyde gode læse- og kulturtilbud til borgerne.
- De ældre grupper prioriterer kulturtilbud og biblioteker højere end de yngre. **Men** i alle aldersgrupper er der flertal for prioritering af kulturtilbud og biblioteker.
- Aldersgrupperne er mest enige ift. at bibliotekerne skal have ressourcer til at tilbyde gode læse- og kulturoplevelser. Det mener 72 % af de 15-19 årige og 87 % af de 60-69 årige.

Hvem prioriterer biblioteker?

Andel der mener, at politikerne skal prioritere, at der er biblioteker i alle lokalsamfund.

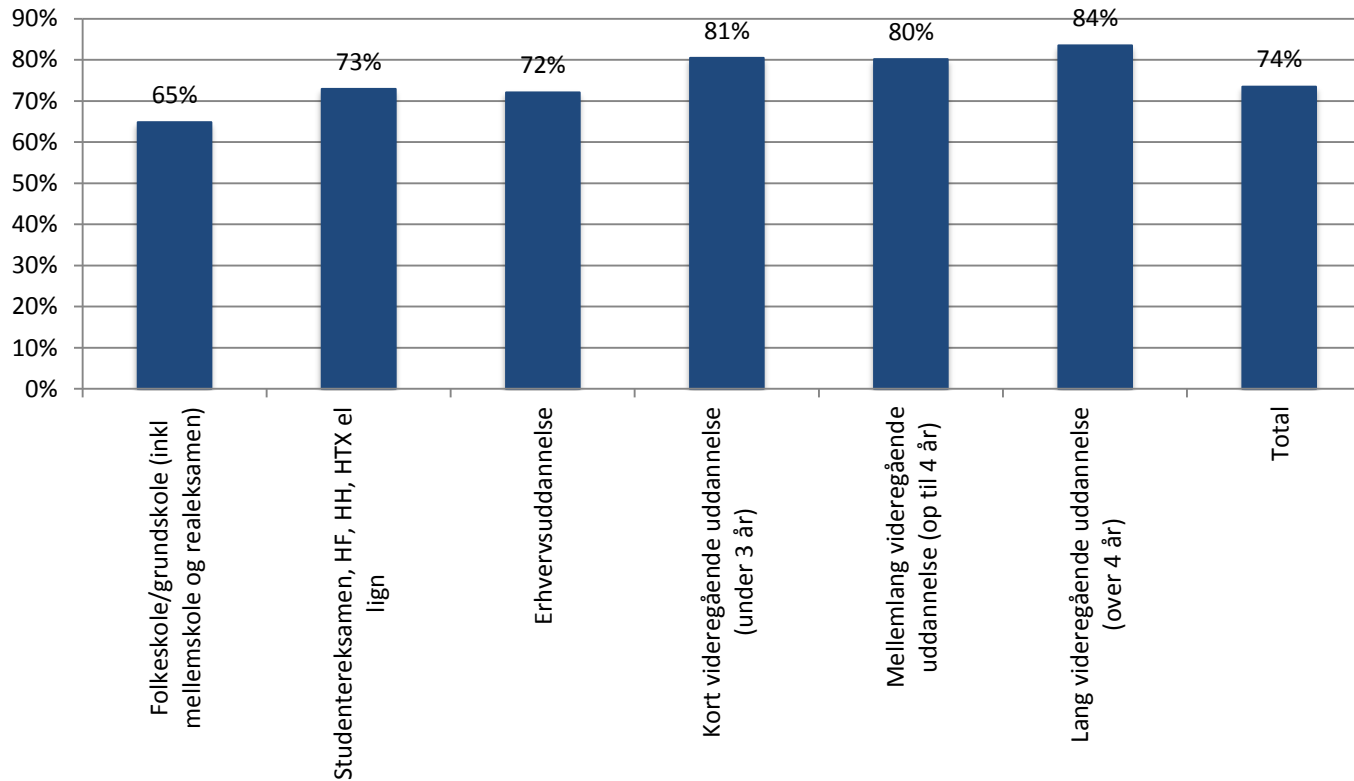
Hvem prioriterer biblioteker?

- Folk med en videregående uddannelse mener i højere grad at politikere skal prioritere kulturtilbud og biblioteker end folk uden en videregående uddannelse.
- Ift. biblioteker i alle lokalsamfund er aldersgrupperne dog ret enige. Den største forskel er mellem borgere med en gymnasial ungdomsuddannelse (56 %) og borgere med en lang videregående uddannelse (67 %).

Hvem prioriterer biblioteker?

Andel der mener, at politikerne skal prioritere, at der er tilgængelige og gode kulturtilbud som fx biblioteker.

5. Befolkningens læsning af digitale medier

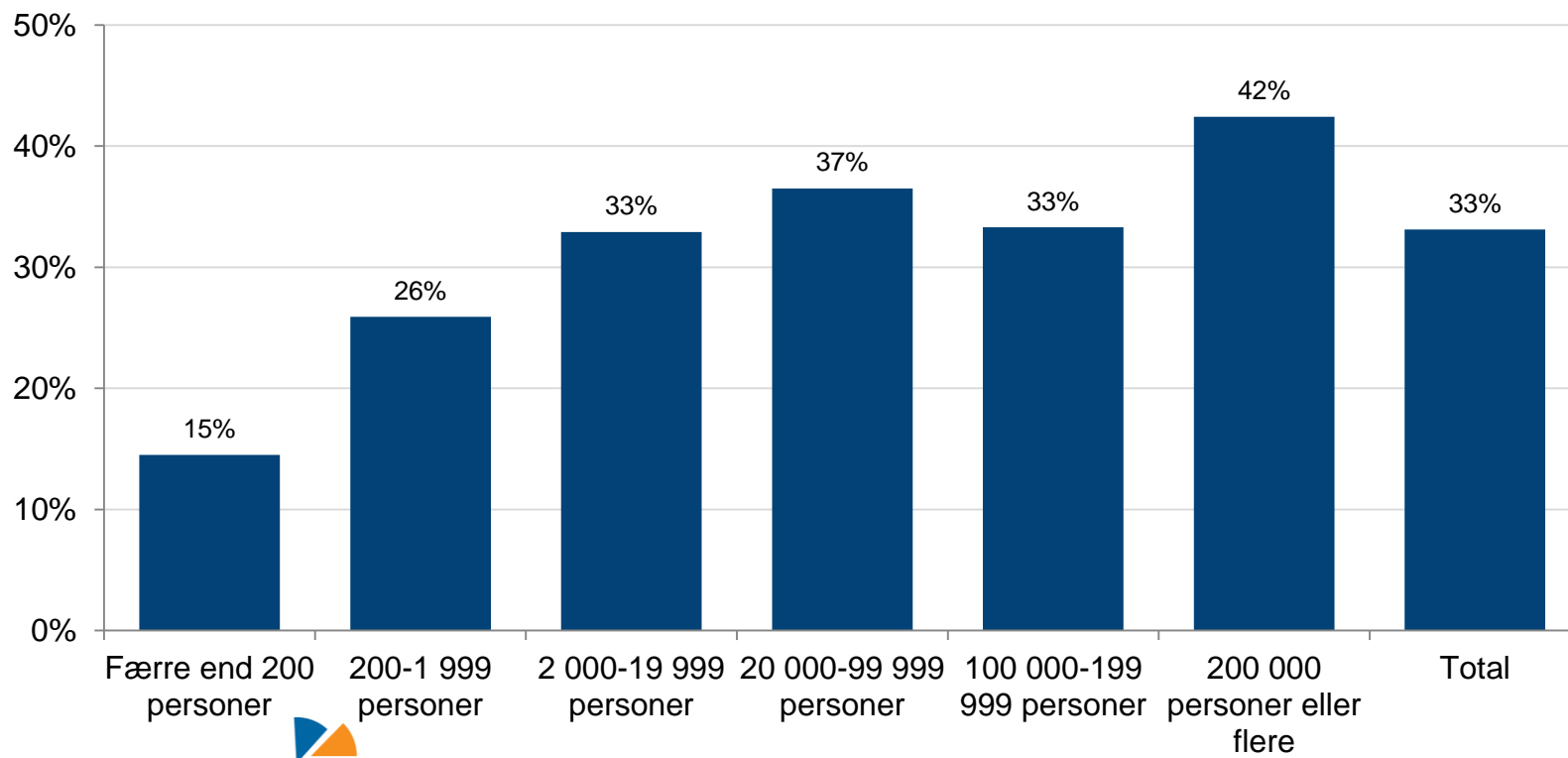
Befolkningens læsning af digitale medier

- 33 % af befolkningen har prøvet at læse en e-bog.
- Udvikling fra 2014 falder indenfor den statistiske usikkerhed.
- Blandt biblioteksbrugere har 38 % prøvet at læse en e-bog, og blandt ikke-brugere har 23 % prøvet at læse en e-bog. Det er stort set uændret fra 2014 til 2015.
- Blandt digitale biblioteksbrugere har 49% prøvet at læse en e-bog, og blandt dem, der ikke er digitale biblioteksbrugere, har 18 % prøvet at læse en e-bog.

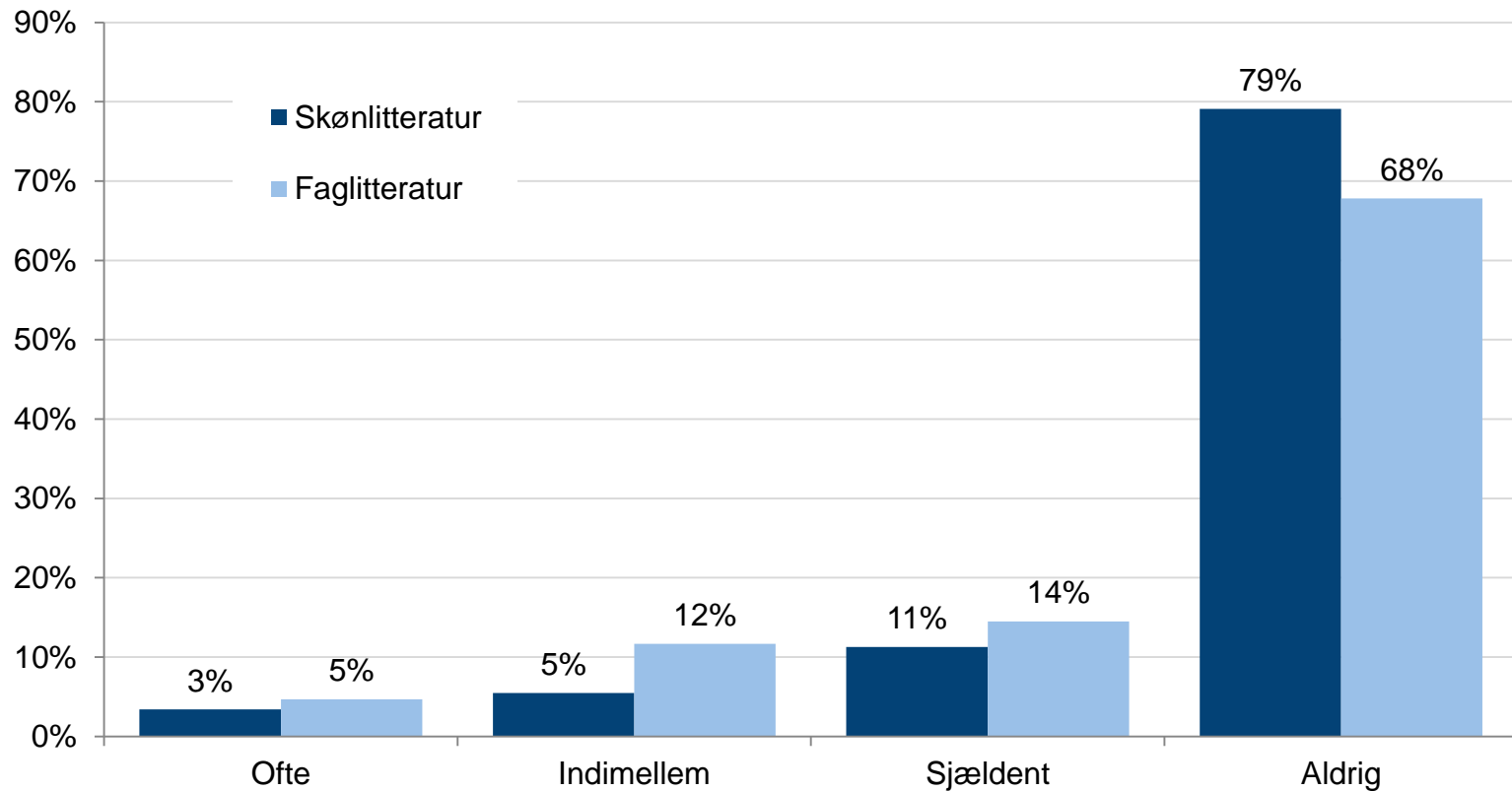
Man læser flere e-bøger i de større byer

- Jo mindre by jo færre læser e-bøger
- Næsten tre gange så mange har læst en e-bog i København og Århus sammenlignet med landdistrikter.

Litteratur på smartphone

- Relativt få læser litteratur på deres smartphone, men størstedelen af befolkningen har aldrig prøvet det.

Litteratur på smartphone

- De borgere, der bruger biblioteket digitalt er også mere med på beatet med hensyn til læsning af litteratur på smartphones. Her læsning af skønlitteratur:

